

Hlavní referáty

Hrátky i hry, i když nevidíme, neslyšíme nechodíme: kudy na to

*Hana Válková,
FSpS MU Brno*

Sekce orientovaná na hry jedinců (děti i dospělých) s určitým handicapem je v konferencích vypisována už od roku 2002. Příspěvky v sekci vždy nerozlišují, co jsou sportovní hry nebo „hraní a hrátky“. Tyto roviny jsou popisovány ve vztahu k handicapu v dětství a v dospělosti. Témata příspěvku reflektují dřívější prezentace v seriálu plzeňských konferencí, a to: vývoj hry v ontogenezi a v reflexi pro sportovní přípravu od dětství, zařazení sportovních her dle psycho-sportografické klasifikace, přehled sportovních her v kontextu soutěží osob s postižením a principy jejich modifikací, a to hry v soutěžích paralympijských (sportovci s tělesným a zrakovým postižením), deaflympijských (sportovci se sluchovým postižením) a soutěžích sportovců s intelektovým postižením. V charakteristice Speciálních olympiád (sportovci s mentálním postižením), je prezentován princip sjednocených her (unified systém). Dále je podán výčet sportovních her v rámci daných sportovních federací, a to jak ve světě, tak v ČR. Příspěvek se proto zamýšlí nad čtyřmi tématy:

- a) zda toto rozlišení je pro praxi podstatné, a to ve vztahu k možnostem pohybových aktivit ve formátu separovaném, paralelním či inkluzivním,
- b) jaké jsou možnosti rozvoje sportovních her ve vztahu k typu postižení a sportovním federacím, *kudy na to*.
- c) proč sportovní hry v kontextu handicapu nejsou v ČR na vzestupu,
- d) jaké jsou slepé uličky dřívějších řešení nebo naopak možné náměty k principiálním řešením.

Klíčová slova: ontogeneze hry, psycho-sportografie, paralympiáda, deaflympiáda, Speciální olympiáda, limity sportovních her osob s handicapem

Games and plays: even if we can't see, hear or walk - the way to do it.

The section focused on the games of individuals (children and adults) with a certain handicap has been written in conferences since 2002. Section presentations do not always distinguish what sports games or "playing" are. This articles are described in relation to disability in childhood and adulthood. The topics of the contribution reflect earlier presentations in the series of Pilsen conferences, which include: the development of the game in ontogenesis and reflection for sports preparation since childhood, the inclusion of sports games according to the psycho-sportographic classification, an overview of sports games in the context of competitions of persons with disabilities and the principles of their modifications, i.e. games in Paralympic competitions (athletes with physical and visual disabilities), deaflympics (athletes with hearing disabilities) and competitions of athletes with intellectual disabilities.

In the characteristics of Special Olympics (athletes with mental disabilities), the principle of unified games is presented. Furthermore, a list of sports games within the given sports federations is submitted, both in the world and in the Czech Republic. The paper therefore reflects on four topics:

- (a) whether this distinction is relevant to practice in relation to the possibilities of physical activities in a separate, parallel or inclusive format;

(b) what are the possibilities for the development of sports games in relation to the type of disability and sports federations: *the way to do it*.

(c) why sports games in the context of handicap are not on the progressive trend in the Czech Republic,

(d) what is the blind alley of earlier solutions or, on the contrary, possible ideas for principal solutions.

Keywords:

ontogenesis of the game, psycho-sportography, Paralympics, deaflympics, Special Olympics, limits of sports games of people with disabilities